

SZKOŁA GŁÓWNA GOSPODARSTWA WIEJSKIEGO W WARSZAWIE
INSTYTUT ZARZĄDZANIA

Warszawa 18.09.2023 r.

Prof. dr hab. inż. Joanna Paliszkiewicz
Instytut Zarządzania
Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

Recenzja

w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości dr inż. Ewy Jadwigi Lipińskiej

1. Podstawy formalne recenzji

Podstawą opracowania recenzji jest decyzja Rady Dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 11 lipca 2013 r. wyznaczająca mnie na recenzenta w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości dr inż. Ewie Jadwidze Lipińskiej.

Ocena przygotowana została zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi dla przedmiotowego postępowania tj. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).

Przedmiotem oceny były następujące dokumenty i prace przedłożone przez Habilitantkę:

- Autoreferat przedstawiający:
 - a) Posiadane dyplomy, stopnie naukowe lub artystyczne – z podaniem podmiotu nadającego stopień, roku ich uzyskania i tytułu rozprawy doktorskiej;
 - b) Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych lub artystycznych;
 - c) Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.);
 - d) Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej;
 - e) Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę;
 - f) Podsumowanie.
- Wykaz osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości;
- Informacja o uprzednim ubieganiu się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (skan uchwały Nr 114/2015);
- Informacja o nadaniu stopnia naukowego doktora nauk technicznych w dyscyplinie inżynierii środowiska (skan dyplomu);
- Monografia pt.: „Zarys teorii państwa jako organizacji bezpiecznej ekologicznie w badaniach empirycznych”, wskazana jako osiągnięcie naukowe wynikająca z Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Przesłana dokumentacja jest wystarczająca do sporządzenia recenzji.

2. Przedstawienie podstawowych danych o kandydacie

a) Data uzyskania stopnia doktora oraz nazwa jednostki organizacyjnej, w której był ten stopień nadany

Pani Ewa Jadwiga Lipińska uzyskała stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie inżynierii środowiska, nadany uchwałą Wydziału Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska

Akademii Górniczo-Hutniczej z dnia 12 października 2006 r. Temat rozprawy doktorskiej to: „Gospodarka odpadami w gminie w świetle standardów europejskich”. Promotorem pracy był prof. dr hab. inż. Maciej Mazurkiewicz, natomiast recenzentami byli: prof. dr hab. inż. Marian Mazur oraz prof. dr hab. inż. Krystyna Czaplicka-Kolarz.

Wniosek: Pierwszy wymóg ustawowy został spełniony

b) Informacja czy kandydat ubiegał się poprzednio o nadanie stopnia doktora habilitowanego, w tym – o ile wynika to z dokumentacji sprawy – informacja o przebiegu i zakończeniu wcześniejszego postępowania

Zgodnie z załączoną uchwałą nr 114/2015 (Rady Wydziału Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska, Akademii Górniczo Hutniczej) z dnia 24 września 2015 r. dr inż. Ewie Jadwidze Lipińskiej odmówiono nadania stopnia doktora habilitowanego nauk technicznych w dyscyplinie inżyniera środowiska.

c) Przebieg pracy naukowo-zawodowej (miejsce pracy, zajmowane stanowiska)

W 1998 roku Habilitantka uzyskała tytuł inżyniera na Wydziale Wiertnictwa, Nafty i Gazu – Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie na kierunku Górnictwo i geologia. Praca inżynierska miała tytuł: „Analiza zmian objętości porowej w podziemnym magazynowaniu gazu na przykładzie PMG”. W 2000 roku Pani Ewa Jadwiga Lipińska uzyskała tytuł magistra na Wydziale Wiertnictwa, Nafty i Gazu w Akademii Górniczo – Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie. Praca magisterska nosiła tytuł „Koncepcja przemysłowego składowania odpadów komunalnych z uwzględnieniem produkcji biogazu w regionie krośnieńskim województwa podkarpackiego”. W 2000 r. Habilitantka ukończyła 3 semestralne studia podyplomowe i uzyskała dyplom w zakresie „Zarządzania i przedsiębiorczości w oświacie”. Obrona rozprawy doktorskiej zatytułowanej „Gospodarka odpadami w gminie w świetle standardów europejskich” odbyła się 12 października 2006 r. Pani Ewa Jadwiga Lipińska uzyskała stopień naukowy doktora nauk technicznych w dyscyplinie inżyniera środowiska. Stopień naukowy nadany był uchwałą Rady Wydziału Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska w Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie.

Dr inż. Ewa Jadwiga Lipińska w latach 2001-2016 związana była z naukami inżyniersko-technicznymi pracując w Zakładzie Inżynierii Środowiska, Instytutu Politechnicznego Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Pigonia w Krośnie na stanowisku asystenta, wykładowcy a następnie starszego wykładowcy. Od 2017 r. dr inż. Ewa Jadwiga Lipińska jest zatrudniona na stanowisku adiunkta w Katedrze Przedsiębiorczości, Zarządzania i Ekoinnowacyjności Wydziału Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza w Rzeszowie. Habilitantka prowadziła zajęcia dydaktyczne (zlecane w różnych okresach) na Wydziale Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza w Rzeszowie. Habilitantka prowadziła również zajęcia w Wyższej Szkole Inżyniersko-Ekonomicznej z siedzibą w Rzeszowie oraz w Państwowej Wyższej Szkole Wschodnioeuropejskiej w Przemyślu.

Pani Ewa Jadwiga Lipińska w latach 1982 r. do 1990 r. była pracownikiem Zakładów Przetworów Owocowo-Warzywnych w Krośnie na stanowisku najpierw referenta do spraw kadr a potem starszego referenta do spraw kadr. Następnie, od 1990 r. do 1998 r. pracowała w Kuratorium Oświaty w Krośnie na stanowisku inspektora, później starszego inspektora. Następnie do roku 2000 roku pracowała w Delegaturze Kuratorium Oświaty w Krośnie na stanowisku starszego inspektora. Po otrzymaniu stopnia doktora nauk technicznych Habilitantka podjęła dodatkowe zatrudnienie w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Najpierw na stanowisku zastępcy dyrektora (2008/2009) a następnie dyrektora (w latach od 2009 r. do 2016 r.).

2. Przedstawienie informacji o obowiązujących przepisach prawa na dzień wszczęcia ocenianego postępowania habilitacyjnego, w tym obowiązujących kryteriach oceny

Ocena zostanie przeprowadzona zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, art. 219, pkt. 1, 2, 3, według której stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

1. posiada stopień doktora;
2. posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:
 - a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub

- b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub
 - c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;
3. wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

3. Przedstawienie informacji o ocenianych osiągnięciach naukowych

a) Tytułu osiągnięcia naukowego stanowiącego podstawę ubiegania się w aktualnym postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego

Osiągnięcie naukowe po otrzymaniu stopnia naukowego doktora wskazane przez dr inż. Ewę Jadwigę Lipińską – stanowiące znaczny wkład w rozwój dziedziny nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości jest monografia opublikowana pod tytułem „Zarys teorii państwa jako organizacji bezpiecznej ekologicznie w badaniach empirycznych”. Monografia została wydana przez Oficynę Wydawniczą Politechniki Rzeszowskiej w 2022 r. (526 s.; ISBN 978-83-7934-598-4). Recenzentami wydawniczymi monografii byli dr hab. Ewa Malinowska, prof. Uniwersytetu Łódzkiego i prof. dr hab. inż. Andrzej Jasiński.

b) Dane naukometryczne

We wniosku nie przedstawiono danych na temat sumarycznego współczynnika Impact Factor. W bazie Web of Science zarejestrowana jest jedna publikacja pt.: „*The geological conditioning of hydrocarbon emissions resulting from soil contamination*” opublikowana w czasopiśmie „Journal of Ecological Engineering” w 2015 roku. IF z 2022 tego czasopisma wynosi 1,3. Według danych z wniosku liczba wszystkich cytowań publikacji w bazie Google Scholar wynosi 60 (w tym 10 autocytowań). We wniosku nie podano informacji dotyczących liczby cytowań w bazie Scopus czy Web of Science. Według bazy Scopus na dzień 17.09.2023 r. liczba cytowań wynosiła 8 a indeks Hirscha 2. Według bazy Web of Sciences na dzień 17.09.2023 Pani dr inż. Ewa Jadwiga Lipińska nie posiada cytowań a tym samym nie ma obliczonego

indeksu Hirscha. Habilitantka nie podała danych we wniosku na temat indeksu Hirscha po uzyskaniu ostatniego awansu naukowego, w związku z tym nie można ocenić postępu w zakresie zwiększenia wskaźnika Hirscha. Nie ma też informacji na temat sumarycznej punktacji ministerialnej wszystkich publikacji.

c) Informacja o liczbie publikacji naukowych, monografii, rozdziałów w monografiach autorstwa lub współautorstwa kandydata, z podaniem również danych informacji po uzyskaniu ostatniego awansu naukowego

Przed uzyskaniem stopnia doktora Habilitantka była autorką sześciu publikacji (dwóch monografii i czterech artykułów w czasopismach naukowych). Po uzyskaniu stopnia doktora w latach 2007-2022 dr inż. Ewa Jadwiga Lipińska była autorką czterech monografii (trzech samodzielnych i jednej współautorskich), trzydziestu pięciu rozdziałów w monografiach naukowych, dwudziestu dwóch artykułów w czasopismach naukowych (21 samodzielnych i 1 współautorska) oraz była współredaktorką naukowych monografii (w spisie na stronie 28 autoreferatu przedstawiono je jako samodzielne, natomiast w spisie dorobku przedstawione są jako wielo-autorskie). Dwie z wszystkich publikacji były wydane na Ukrainie. Tylko dwie publikacje były przygotowane w j. angielskim i nie są z dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Tytuły tych publikacji to: *The geological conditioning of hydrocarbon emissions resulting from soil contamination* („Journal of Ecological Engineering”) oraz *The hydrocarbon impurity of mineral waters and soils in Iwonicz Zdrój* („Management Systems in Production Engineering”).

W dorobku brakuje publikacji w wysoko punktowanych czasopismach z IF oraz publikacji w j. angielskim przedstawionych na arenie międzynarodowej. Biorąc pod uwagę liczbę publikacji przed doktoratem (6), można stwierdzić, że intensywność publikacyjna uległa poprawie. W latach 2007-2022 opublikowano 69 prac średnio jest to 4,3 publikacji na rok.

d) Informacja o najważniejszych czasopismach, w ramach których kandydat publikował swoje prace naukowe

Pani dr inż. Ewa Jadwiga Lipińska opublikowała pięć artykułów w czasopiśmie „*Ekonomika i Organizacja Przedsiębiorstw*”, 4 artykuły w czasopiśmie „*Przestrzeń Społeczna*”, 2 artykuły w czasopiśmie „*Visnyk of the Lviv University*”, 2 artykuły w „*Czasopismo Inżynierii Lądowej, Środowiska i Architektury*” oraz po jednym artykule w następujących czasopismach: „*Journal of Ecological Engineering*”, „*Management Systems*

in Production Engineering”, „*Górnictwo i Geologia*”, „*Odpady i Środowisko*”, „*Biuletyn Państwowego Instytutu Geologicznego: Współczesne problemy geologii inżynierskiej w Polsce*”, „*Człowiek a środowisko. Aspekty Prawno-Społeczne*”, „*Kwartalnik Prawo i Środowisko*”, „*Studia i Prace Uniwersytetu Ekonomicznego*”.

W przedstawionym dorobku brakuje wiodących czasopism z nauk o zarządzaniu i jakości, zarówno krajowych jak i zagranicznych.

e) Informacja czy kandydat odgrywał wiodącą rolę w ramach powstawania współautorskich prac naukowych

Po uzyskaniu stopnia doktora Pani dr inż. Ewa Jadwiga Lipińska była współautorką jednej monografii pt.: *Uzdrowiska województwa podkarpackiego – identyfikacja wybranych zagrożeń środowiska* oraz jednego artykułu opublikowanego w czasopiśmie „*Ekonomika i Organizacja Przedsiębiorstw*”. Habilitantka była też współredaktorką monografii (Wykaz członkostwa w redakcjach naukowych monografii, strona 9). Większość swoich prac pisała samodzielnie. W dokumentacji nie przedstawiono udziału procentowego w wymienionych wyżej publikacjach, więc nie można ocenić, czy Kandydatka odgrywała wiodącą rolę w ramach powstawania współautorskich prac naukowych.

f) Ocena wskazanego przez kandydata osiągnięcia naukowego, w tym, czy stanowi ono znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny naukowej

Jako osiągnięcie naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości dr Ewa Jadwiga Lipińska wskazała monografię naukową pt.: „*Zarys teorii państwa jako organizacji bezpiecznej ekologicznie w badaniach empirycznych*”. Monografia została wydana przez Oficynę Wydawniczą Politechniki Rzeszowskiej w 2022 r. Wydawnictwo monografii ujęte jest w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. A Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Habilitantka zaklasyfikowała poprawnie problematykę wskazanego osiągnięcia naukowego jako należącą do dziedziny nauk społecznych i dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Habilitantka wskazała sześć subdyscyplin poruszonych w monografii: zarządzanie innowacjami, zarządzanie publiczne, zarządzanie administracyjne, zarządzanie strategiczne, zarządzanie operacyjne, zarządzanie jakością.

Uzasadnienie wyboru problematyki wskazanego osiągnięcia naukowego

Przedmiotem monografii jest bezpieczeństwo ekologiczne państwa rozpatrywanego jako organizacja dbająca o bezpieczeństwo ekologiczne. Autorka podjęła problem badawczy, który jest niezwykle ciekawy i istotny zarówno z punktu widzenia naukowego, jak i praktycznego, w kontekście współczesnych wyzwań ekologicznych. Biorąc powyższe pod uwagę można stwierdzić, że dobór tematu monografii jest w pełni uzasadniony. Autorka we wstępie właściwie uzasadniła podjęcie tego rodzaju badań. Rozpatrywanie państwa jako organizacji można uznać za zasadne, porównując wielkie organizacje międzynarodowe z państwami (zwłaszcza małymi). Habilitantka analizując państwo jako organizację koncentruje zainteresowanie badawcze na miastach regionalnych jako realizatorów zadań wyznaczanych przez państwo w zakresie bezpieczeństwa ekologicznego.

Cele pracy

Celem naukowym monografii było wyznaczenie jednolitych ram teoretycznych rozwoju państwa jako organizacji odpowiedzialnej za życie i zdrowie jego mieszkańców oraz ochronę środowiska przyrodniczego. Habilitantka skoncentrowała uwagę na miastach regionalnych Polski, traktując je jako ośrodki regionalne realizujące politykę państwa ukierunkowaną na zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego. Autorka wychodzi z założenia, że można i warto analizować państwo jako organizację bezpieczną ekologicznie poprzez analizę nie tyle dokumentów prawnych generowanych przez państwo, co poprzez realizację bezpieczeństwa przez miasta (ośrodki regionalne).

Celem użytkowym było wskazanie nowego podejścia do bezpieczeństwa ekologicznego państwa (na przykładzie miast regionalnych), odpowiedzialności społecznej miasta, zrównoważonego rozwoju miasta i zarządzania środowiskowego miastem, na podstawie badania empirycznego.

Metody badawcze

Koncepcja badawcza składała się z powiązanych ze sobą pięciu etapów badania: programowania badania, obserwacji statystycznej, opracowania materiału statystycznego, opisu statystycznego i refleksji badawczej.

Materiały do badania zgromadzono z następujących źródeł danych:

- Prezentacje konferencyjne, recenzowane czasopisma, monografie i raporty o cechach uniwersyteckich, przemysłowych lub organizacyjnych;

- Strategie rozwoju miast;
- Programy ochrony środowiska miast regionalnych;
- Rejestr EMAS;
- Kwestionariusze ankietowe.

Badanie przeprowadzono od października 2019 do stycznia 2020 r. w 18 miastach regionalnych. Do opisu wyników zastosowano wielokryterialną analizę porównawczo-opisową zgromadzonego materiału.

Wybór metod badawczych można uznać za poprawny, wynikający z natury problemu badawczego i postawionych celów.

Ocena pracy pod względem merytorycznym

Treść rozprawy zajmuje 527 stron (wraz z załącznikami i streszczeniem). Tytuł pracy jest adekwatny do treści, chociaż niezbyt zgrabny. Układ pracy jest prawidłowy. Praca składa się z jedenastu rozdziałów, przedmowy, zakończenia oraz bibliografii, spisu rycin, tablic, załączników oraz streszczenia w j. polskim i w j. angielskim. Po wstępie (który stanowi rozdział pierwszy), monografię podzielono na dwie części. Część pierwsza obejmuje sześć rozdziałów (2-7) i zatytułowana jest „*Ujęcie teoretyczne, wieloaspektowe rozważania o rozwoju państwa*”. Część druga pracy to pozostałe cztery rozdziały zawierające badania empiryczne. Tytuł tej części brzmi: „*Ujęcie empiryczne: wpływ miast regionalnych na bezpieczeństwo ekologiczne*”.

Monografia rozpoczyna się przedmową, w której omówiono strukturę pracy.

Wstęp Autorka rozpoczyna od omówienia miejsca państwa jako organizacji dbającej o bezpieczeństwo ekologiczne w kontekście badań naukowych na arenie światowej i polskiej. Następnie opisuje rolę państwa jako organizacji zapewniającej bezpieczeństwo ekologiczne. Autorka wyjaśnia także cele, jakie zamierza osiągnąć w książce. W kolejnym podrozdziale wprowadza czytelnika do kluczowej terminologii związanej z tematem. W podrozdziale 1.5 Autorka skupia się na aspektach metodologicznych badań naukowych, prezentując etapy procesu badawczego, takie jak programowanie badania, obserwacja statystyczna, opracowanie materiału statystycznego, opis statystyczny oraz refleksja badawcza. Ten rozdział pełni funkcję wprowadzenia do tematyki i dostarcza czytelnikowi niezbędnych narzędzi do zrozumienia i analizy treści kolejnych rozdziałów, które koncentrują się na badaniach literaturowych i empirycznych. Wstęp do pracy oceniam pozytywnie, chociaż brakuje w nim dokładnych

informacji o próbie badawczej. Autorka mogła też głębiej przedstawić luki badawcze, pokazując co zostało zbadane, a co wymaga pogłębionych badań.

Rozdział drugi książki pt. "*Aksjologia niepewności - dokąd zmierzają miasta*" skupia się na analizie wartości w kontekście miast, zwłaszcza w kontekście rozwoju tzw. "inteligentnych miast". W pierwszym podrozdziale Autorka omawia pojęcie inteligentnych miast. Następnie przechodzi do analizy wartości w sferze publicznej miasta. Rozdział zakończono podsumowaniem. Rozdział drugi pracy oceniam pozytywnie, przedstawiono w nim podstawowe definicje związane z poruszaną tematyką.

Rozdział trzeci książki noszący tytuł "*Aksjologia niepewności - bezpieczeństwo ekologiczne*" koncentruje się na analizie wartości związanych z bezpieczeństwem ekologicznym. W pierwszym podrozdziale Autorka koncentruje się na konstytucyjności bezpieczeństwa ekologicznego, następnie przechodzi do wartości bezpieczeństwa i kwestii zagrożeń w ochronie osób i środowiska. W kolejnym punkcie przedstawiono istotę szkód w środowisku. Rozdział zakończono podsumowaniem. Rozdział trzeci oparty jest na prawidłowych podstawach teoretycznych i oceniam go pozytywnie.

Rozdział czwarty zatytułowany "*Aksjologia niepewności - odpowiedzialność społeczna*" skupia się na tematach związanych z odpowiedzialnością społeczną w kontekście ekologicznym. W pierwszym punkcie Autorka przedstawia sprawiedliwość społeczną i sprawiedliwość środowiskową. Drugi podrozdział skupia się na różnych aspektach odpowiedzialności społecznej, w tym na problematyce definicji, modelach i współodpowiedzialności. Rozdział zakończono wnioskami. Oceniam ten rozdział pozytywnie. Przeanalizowane pojęcia zostały jasno zdefiniowane i starannie omówione, co przyczyniło się do pełniejszego zrozumienia przedstawionych zagadnień.

Rozdział piąty zatytułowany jest "*Aksjologia niepewności - zrównoważony rozwój*". W pierwszym punkcie tego rozdziału rozważania dotyczą konsumpcji dóbr. Podrozdział drugi omawia koncepcję zrównoważonego rozwoju, przedstawiając ogólne założenia oraz różne formy tej koncepcji. Następnie Autorka analizuje filozofię i podejście do zarządzania procesem zrównoważonego rozwoju, podkreślając istotę odpowiednich strategii i praktyk zarządzania. Rozdział zakończono podsumowaniem. Rozdział ten oceniam pozytywnie. Rozdział piąty jest dobrze skonstruowany, oparty na solidnych podstawach teoretycznych oraz wnoszący wartościowe spostrzeżenia i wnioski.

Rozdział szósty, zatytułowany "*Aksjologia niepewności - zarządzanie środowiskowe*," skupia się na analizie wartości związanych z zarządzaniem środowiskowym w kontekście

miast. Na początku omówiono zarządzanie miastem. Następnie analizowane są zmiany w kulturze zarządzania. Rozdział zakończono podsumowaniem zatytułowanym „Konkluzja”. Treść tego rozdziału została opracowana w sposób wyczerpujący i nie budzi zastrzeżeń. Autorka dokładnie omówiła tematykę uwzględniając istotne aspekty.

Rozdział siódmy, zatytułowany "Ujęcie syntetyzujące," stanowi podsumowanie głównych zagadnień omawianych w książce. W pierwszym punkcie Autorka przedstawia koncepcje rozwoju państwa bezpiecznego ekologicznie oraz analizuje ideologiczne aspekty środowiskowe. Rozdział kończy się podsumowaniem. Rozdział ten pełni funkcję syntezy i podsumowania głównych tematów poruszanych w książce. Ocena tego rozdziału jest pozytywna, ponieważ jest on ważnym elementem monografii, który ugruntowuje całość pracy.

Rozdział ósmy, zatytułowany "Polityka rozwoju ośrodków regionalnych Polski," skupia się na polityce rozwoju miast w Polsce jako realizatorów polityki państwa. W pierwszym punkcie opisano politykę ochrony środowiska w zarządzaniu *(nie)środowiskowymi* miastami. W kolejnym podrozdziale Autorka skupia się na zagadnieniach związanych z równością szans i spójnością społeczną w kontekście rozwoju miast i regionów. Następnie Autorka przedstawia kontekst obszarów metropolitalnych w rozwoju miast. Rozdział kończy się podsumowaniem. Treść tego rozdziału została opracowana w sposób wyczerpujący i nie budzi zastrzeżeń.

Rozdział dziewiąty, zatytułowany "*Struktura strategii rozwoju ośrodków regionalnych Polski*", poświęcony jest analizie struktury i dokumentów kształtujących strategię rozwoju miast w Polsce. W pierwszym podrozdziale autorka omawia ogólne założenia dotyczące strategii rozwoju miast w Polsce. Następnie Autorka analizuje różne dokumenty i akty prawne, które mają wpływ na kształtowanie strategii rozwoju miast w Polsce. Rozdział kończy się podsumowaniem. Rozdział ten jest dobrze skonstruowany i wnosi wartościowe spostrzeżenia do monografii.

Rozdział dziesiąty, zatytułowany "*Przesłanki rozwoju ośrodków regionalnych Polski*," skupia się na analizie podstaw i motywacji kształtowania rozwoju miast w Polsce. W tym podrozdziale omówiono wizje rozwoju miast, przeanalizowano misje rozwoju miast oraz przedstawiono katalog wyzwań, którym miasta muszą stawić czoła w procesie rozwoju. Konkluzja stanowi podsumowanie głównych przesłanek i zagadnień omawianych w rozdziale. Rozdział ten jest dobrze przygotowany i oceniam go pozytywnie.

Rozdział jedenasty, zatytułowany "*Katalogi elementów struktury strategii rozwoju miast regionalnych Polski*," koncentruje się na przedstawieniu różnych katalogów i elementów

składających się na strukturę strategii rozwoju miast w Polsce. W pierwszym punkcie opisano istotę (ukrytych) aspektów środowiskowych miast. W kolejnych punktach przedstawiono katalogi: pozytywnych i negatywnych czynników rozwoju miast, kierunków rozwoju miast, celów strategicznego, szczegółowego i operacyjnego rozwoju miast, zadań strategicznego i szczegółowego rozwoju miast oraz rezultatów działalności rozwojowej miast. Katalogi pokazują inwestycje rozwojowe miast i możliwe rozmieszczenie aspektów środowiskowych tych miast oraz granice wpływu na środowisko rozwoju miast, a również uniwersalizm bezpieczeństwa ekologicznego miast. Rozdział kończy się podsumowaniem. Ocena tego rozdziału jest pozytywna, ponieważ jest on ważnym elementem badawczym, który ugruntowuje całość pracy.

Monografia kończy się **zakończeniem** obejmującym opis wyników dociekań i badań empirycznych. W tym punkcie wskazano także możliwości implementacji wniosków oraz przedstawiono kierunki przyszłych badań w formie dylematów do rozstrzygnięcia. Podsumowanie jest dobrze opracowane.

Pracę zamyka bibliografia, spis rycin i tablic oraz załączniki i streszczenia. Treść monografii jest zgodna z zadeklarowanym celem i zakresem problemowy osiągnięcia naukowego, a jej układ jest logiczny.

Podstawy teoretyczne pracy

Praca została oparta na prawidłowych podstawach teoretycznych. W pracy wykorzystano 739 pozycji literatury, która jest aktualna i prawidłowo wykorzystana. Na uwagę zasługuje fakt wykorzystania literatury obcojęzycznej w 58%. Dobór literatury umożliwił realizację celów pracy i uznaję go za właściwy.

Opracowanie stylistyczne i redakcyjne

Pod względem stylistycznym i redakcyjnym monografia reprezentuje poprawny poziom. Styl wywodów jest klarowny.

Podsumowanie

Do wkładu dr Ewy Jadwigi Lipińskiej do dorobku nauki w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, zwłaszcza zarządzania publicznego, można zaliczyć:

- Inwentaryzację elementów struktury strategii rozwoju miast regionalnych Polski, ze szczególnym uwzględnieniem aspektów środowiskowych tych miast;
- Ocenę zagrożeń dla bezpieczeństwa ekologicznego państwa z powodu braku źródeł zrównoważonego rozwoju miast, odpowiedzialności społecznej miast i zarządzania środowiskowego miastami, ze szczególnym uwzględnieniem aspektów środowiskowych miast;
- Zaproponowanie korekty istniejących baz danych przestrzennych administracji rządowej i samorządowej, instytucji naukowych oraz gospodarczych w kontekście uwzględniania przez te organy aspektów środowiskowych;
- Wykazanie i uzasadnienie potrzeby wprowadzenia do zadań administracji rządowej i administracji samorządowej działań identyfikujących aspekty środowiskowe miast i ich regionów;
- Określenie podstawy naukowej zarządzania miastem w stopniu umożliwiającym zaspokajanie potrzeb bezpieczeństwa ekologicznego obecnych mieszkańców z uwzględnieniem aspiracji przyszłych generacji.

Dr inż. Ewa Jadwiga Lipińska wyróżnia dziewięć rezultatów badania o istotnym wkładzie autorskim, na podstawie wykonanych analiz i ocen empirycznych, uzupełnionych o wyniki badań teoretycznych:

- 1) oznaczenie i zdefiniowanie pojęć inteligentnego miasta, nowego zrównoważonego rozwoju, techniki ekologicznej, odpowiedzialnego społecznie i zrównoważonego rozwoju miasta;
- 2) wykazanie wpływu koncepcji odpowiedzialności społecznej, zrównoważonego rozwoju i zarządzania środowiskowego miast i ich regionów na wzrost lub zmniejszenie bezpieczeństwa ekologicznego państwa;
- 3) skonkretyzowanie aspektów środowiskowych miast w kontekście strategii rozwoju miast regionalnych Polski, ponieważ strategie te określają przeszły i obecny stan oraz jakość obszarów miejskich;

- 4) sporządzenie otwartych katalogów aspektów środowiskowych w strukturach strategii rozwoju miast regionalnych Polski;
- 5) ustalenie braków w spełnianiu wymagań zarządzania miastami – obejmującego znaczną część problematyki, teorii i metodologii z urbanistyki i architektury – w kontekście bezpieczeństwa ekologicznego obszarów miejskich, w powiązaniu z określaniem aspektów środowiskowych tych obszarów;
- 6) zaproponowanie zmian w bazach danych przestrzennych administracji rządowej i samorządowej, aby dane te były pełne, wiarygodne i rzetelne w kontekście polityk rozwoju miast i polityk środowiskowych organizacji funkcjonujących na obszarach miejskich;
- 7) zaproponowanie zmian w strategiach rozwoju miast, ocenach oddziaływania na środowisko strategii rozwoju miast, programach ochrony środowiska miast, studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miast, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego miast lub ich częściach;
- 8) zaproponowanie katalogu aspektów środowiskowych dla obszarów miejskich;
- 9) zaproponowanie definicji bezpieczeństwa ekologicznego państwa.

Recenzowana monografia posiada charakter monografii opracowanej w oparciu o rzetelnie opisany przegląd literatury oraz przeprowadzone badania empiryczne. Praca jest poprawna pod względem formalnym i merytorycznym. Podjęty temat przez Autorkę można uznać za aktualny i ważny. Cel pracy został prawidłowo sformułowany i zrealizowany. Wnioski wynikające z rozważań teoretycznych i przeprowadzonych badań empirycznych charakteryzują się przydatnością naukową i praktyczną. Wykorzystane metody badawcze są właściwe dobrane i umożliwiły osiągnięcie celów. Praca dowodzi posiadania przez Habilitantkę wiedzy praktycznej do prowadzenia dalszych badań naukowych. W mojej ocenie monografia zawiera wartościowe treści naukowe stanowiące wymagany wkład w rozwój nauk o zarządzaniu i jakości. Monografia posiada również wartość użyteczną.

Wniosek: kryterium ustawowe jest spełnione

Pozostały dorobek naukowy

Aktywność naukowa Habilitantki obejmowała po doktoracie, czyli w latach 2007-2022 następującą problematykę badawczą:

- 1) Zarządzanie bezpieczeństwem ekologicznym (23 publikacje) – ten obszar odnosi się do bezpieczeństwa człowieka zależnego od dominujących stosunków społecznych i obowiązującego systemu prawnego oraz od stopnia gotowości państwa do chronienia interesów obywateli.
- 2) Zarządzanie odpowiedzialnością społeczną (14 publikacji) – ten obszar odnosi się do potrzeby wzrostu zaangażowania państwa w upowszechnianie odpowiedzialności społecznej w symbiotyczne powiązanie środowiska przyrodniczego z kulturowym, aby razem współtworzyły one zrównoważone środowisko obszarów miejskich i wiejskich
- 3) Zarządzanie zrównoważonym rozwojem (16 publikacji) – ten obszar odnosi się do podstawowego warunku długoterminowego rozwoju gospodarczego i braku przeszkód teoretycznych dla rozszerzenia tego ujęcia oraz zwiększenia samodzielności ekonomicznej obszarów miejskich i wiejskich.
- 4) Ekozarządzanie lub zarządzanie środowiskowe (14 publikacji) – ten obszar odnosi się do skrócenia etapów doskonalenia działalności władzy lokalnej w Polsce, w kontekście jej zorientowania na wspólnotę, tj. kompleksowe określenie potrzeb społeczności lokalnej i zmierzanie do ich zaspokojenia. Stosując rozwiązania mieszane o znaczeniu strategicznym.

Poszczególne obszary badawcze są ze sobą powiązane, wzajemnie się przenikają i świadczą o konsekwentnym rozwoju Habilitantki.

W działalności naukowej Habilitantka zwracała szczególną uwagę na rolę interdyscyplinarności prowadzonych badań. Starła się brać czynny udział w różnych projektach i nawiązywała współpracę z naukowcami, którzy reprezentowali różne dziedziny wiedzy. Pani dr inż. Ewa Jadwiga Lipińska była kierownikiem dwóch projektów pt.: *Ocena wpływu wyrobisk górniczych początków górnictwa naftowego na środowisko* (2009-2011) oraz *Ocena wpływu naturalnej migracji przypowierzchniowej substancji węglowodorowych na warunki eksploatacji wód mineralnych w uzdrowiskach na przykładzie Iwonicza Zdroju* (2011-2013). Te dwa projekty były związane z dyscypliną *Inżynieria środowiska*.

Habilitantka brała udział w dwóch międzynarodowych wdrożeniowych projektach badawczych pt.: *Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska na podstawie doświadczeń norweskich*. Habilitantka brała udział w trzech projektach wdrożeniowych realizowanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (w latach 2013-2015). Projekty były finansowane z Programu Operacyjnego PL03. Projekty miały następujące tytuły:

- 1) Monitoring efektów realizacji projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska na podstawie doświadczeń norweskich”;
- 2) Wzmocnienie systemu oceny jakości powietrza w Polsce w oparciu o doświadczenia norweskie;
- 3) Wzmocnienie potencjału technicznego Inspekcji Ochrony Środowiska poprzez zakup urządzeń pomiarowych, wyposażenia laboratoryjnego o narzędzi informatycznych.

Habilitantka brała udział w projekcie Kancelarii Prezesa Rady ministrów, departamentu Służby Cywilnej na temat „Klient w centrum uwagi administracji”.

Habilitantka brała aktywny udział w 50 konferencjach naukowych (w tym 5 zagranicznych), prezentując 48 referatów.

g) Informacja o spełnieniu przez kandydata kryterium dotyczącego wykazania się istotną aktywnością naukową lub artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej

Podsumowując należy zauważyć, że Habilitantka cechowała się umiarkowaną aktywnością naukową z niedostatkiem publikacji w międzynarodowych czasopismach o uznanej renomie z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości oraz współpracy międzynarodowej. Na uwagę zasługuje fakt, że Habilitantka brała udział w projektach o charakterze krajowym i międzynarodowym.

Wniosek: Kryterium ustawowe jest spełnione w stopniu dostatecznym

h) Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę kandydata do stopnia doktora habilitowanego

Habilitantka prowadziła następujące przedmioty: ochrona środowiska, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne, termodynamika techniczna, gospodarka odpadami, monitoring środowiska, rewitalizacja terenów przemysłowych, geologia inżynierska, budownictwo, ochrona budowli, rysunek techniczny, seminarium dyplomowe, podstawy gospodarki odpadami, gospodarka i środowisko, zarządzanie publiczne i ekologia.

Habilitantka brała udział w wielu aktywnościach występując w roli eksperta: np. była członkiem Podkarpackiego Forum Terytorialnego oraz komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminu w sprawie stwierdzenia kwalifikacji w zakresie gospodarowania

odpadami w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego (w 2013 r.), brała udział w pracach nad strategią rozwoju województwa podkarpackiego na lata 2007-2020, była wpisana na listę ekspertów do oceny merytorycznej wniosków o stypendia w ramach projektu „Podkarpacki fundusz stypendialny dla doktorantów”, była członkiem Regionalnej Komisji do spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko w Rzeszowie (2010-2014), była koordynatorem działalności grupy eksperckiej dla wzmocnienia kontroli transgranicznego przemieszczania odpadów (2010-2016), była członkiem komisji ds. Współpracy Transgranicznej, była kierownikiem Grupy Roboczej ds. Ochrony Wód (2009-2016) oraz była członkiem Rady Nadzorczej w wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie (2009/2010).

Habilitantka brała udział w sześciu komitetach organizacyjnych i naukowych konferencji krajowych lub międzynarodowych. Habilitantka była redaktorem tematycznym w komitecie redakcyjnym czasopisma „Przestrzeń Społeczna” oraz recenzentem w 5 czasopismach międzynarodowych. Habilitantka była promotorem 54 prac dyplomowych i recenzentką 63 prac dyplomowych. Pani dr inż. Ewa Jadwiga Lipińska przygotowała 11 wykładów na zamówienie otoczenia społeczno-gospodarczego. Habilitantka jest członkiem Stowarzyszenia Naukowe Przestrzeń Społeczna i Środowisko oraz Polskiego Komitetu Geologii Inżynierskiej i Środowiska oraz Narodowej Rady Ekologicznej w Warszawie. Pani dr inż. Ewa Jadwiga Lipińska brała udział w jednej wizycie studyjnej w Norweskiej Agencji Środowiska w Oslo. Habilitantka aktywnie współpracuje z sektorem gospodarczym: we wniosku wykazano 13 aktywności oraz wymieniono trzy wdrożone technologie.

Za działalność naukową, uczelnianą i pozauczelnianą, Habilitantka otrzymała:

- Nagrodę Kuratora Oświaty w Krośnie (w 1994 r. i w 1995 r.);
- Medal Stanisława Staszica dla najlepszego absolwenta w roku akademickim 1999/2000 nadany przez Rektora Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie;
- Brązowy Krzyż Zasługi nadany przez Prezydenta RP (2003 r.);
- Nagrody Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Krośnie (2002, 2003, 2005, 2006);
- Medal z okazji 20-lecia powołania Państwowej Straży Pożarnej za działalność na rzecz ochrony przeciwpożarowej i Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, przyznany przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie (2012 r.);

- Nagrody Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Krośnie (2007, 2008, 2010, 2011),
- Nagrody Wojewody Podkarpackiego w Rzeszowie (2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015).

Konkluzja

Przedmiotem działalności naukowej dr inż. Ewy Jadwigi Lipińskiej jest bezpieczeństwo ekologiczne, ważne zarówno z punktu widzenia teorii jak i praktyki. Należy ono do dziedziny nauk społecznych, a w szczególności do nauk o zarządzaniu i jakości (zarządzanie publiczne).

Monografia naukowa pt.: *Zarys teorii państwa jako organizacji bezpiecznej ekologicznie w badaniach empirycznych* wskazana przez Habilitantkę jako osiągnięcie naukowe stanowiące podstawę postępowania habilitacyjnego przedstawia w sposób kompetentny objętą nią problematykę oraz zawiera własne badania empiryczne. W związku z powyższym uważam, że zawiera ona wartościowe treści naukowe i jest osiągnięciem naukowym stanowiącym wymagany od kandydata do stopnia doktora habilitowanego wkład w rozwój nauk o zarządzaniu i jakości.

Łączny dorobek Habilitantki jest bogaty ilościowo, natomiast brakuje w nim publikacji w renomowanych czasopismach z zakresu zarządzania zarówno krajowych jak i zagranicznych. Wskaźnik cytowań związany z rozpoznawalnością Autorki jest na bardzo niskim poziomie. Brakuje współpracy naukowej na arenie międzynarodowej. Natomiast dorobek organizacyjny, ekspercki i dydaktyczny jest bardzo bogaty.

Biorąc powyższe pod uwagę przedstawione powyżej wyniki mojej oceny, uważam, że dorobek dr inż. Ewy Jadwigi Lipińskiej stanowi wkład w rozwój dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości na poziomie dostatecznym z punktu widzenia aktualnie obowiązujących wymogów postępowania habilitacyjnego.

Biorąc pod uwagę trzy warunki, zgodnie z art. 219 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce popieram wnioszek dr inż. Ewy Jadwigi Lipińskiej o nadanie jej stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości.

Joanna Paluszewska